

לפני 25 שנה

וונגה, בעוד מדור הפרטים סיקר את הפרט, גם גיבורים נופלים.
כשער הגליון: שייקה ירקוני, מגיבורי פרשת עמוס כן-גוריון.

בעיותיה של מערכת פועלים * קלושארל בתל-אביב

* יגאל אלון על מנחם בגין, החרשתנים והפועלים

"העולם הזה" 1916
תאריך: 3.4.1957

אלהקים אסורים

האידאליסט

הוא הקריב את חייו עד תום. זאת איש לא יכחיש. הוא לא בנה לו בית. לא נשא אשה, לא הוליד ילדים. צדיק תמים היה האיש.

הוא אכל רק מרק. שתה רק חלב ואף פעם לא מצץ סוכריות. לא היה לו פנאי, הוא היה תמיד בעניינים, תמיד נכון להקרבנה.

הוא לא הלך להתרחץ בים, לרקוד או לראות התחרות כדורגל. בגיל 30 קיבל אולקוס. בגיל 40 אבן במרה ושתיים בכליות. את ריאותיו אכל סרטן-הריאה, כי הוא הירבה בעישון בגלל שטף העניינים. בגיל 45 קיבל סוף-סוף הכסנוס.

הוא שימש דוגמה ומופת לכלל, כי על כן היה אידאליסט. מעולם לא דרש מאחרים מה שלא דרש מעצמו, ובעניין זה היה צנוע להפליא. הוא דרש מאחרים לא יותר מאולקוס, אבן במרה, שתי אבנים בכליות, שחפת העצמות וצלחת מרק ליום, כי העניינים קודמים לכל. במסירותו העקשנית הצליח לחנך דור של חולי-אולקוס, הנכונים לכל הקרבה ובזים לאור השמש. סוף-סוף מת. עתה הוא נח בשלום על מישכבו, וחיוך מאושר על שפתיו.

העירייה החליטה להקים מיבנים לא מן המשוכללים ביותר, עשויים מלוחות בטון, שהקמת כל אחד מהם תעלה כאלפיים לירות, והעשויים לפתור כמה צרכים דחויים של אזרחים מתרוצצים.

במיסדרונות ועד הקיר. לתושבי כיכר מסריק המהוגנים לא היה דבר נגד בית-הכבוד בתור מוסד מכובד בפני עצמו. אולם הם התנגדו להקמת דווקא אצלם. "מה פיתאום מתחילים אצלנו" שאל מהנדס מיושב בדעתו, "למה אין בתי-שימוש בכיכר מוגרבי ובכיכר דינז-גוף, ודווקא בסביבתנו השקטה כן? הקמת בית-שימוש במקום זה תעלה סילחון בכלל האיוור הנמצא על גיבעה, תסכן את בריאות ילדינו."

לאזרחים פחות מיושבים בדעתם היו טענות אחרות: "אם העירייה רוצה לעשות משהו, שתעשה מיקלט, או ארגון חול לילדים. למה דווקא בית-שימוש? לכולנו יש בתי-שימוש בבית."

ביום הראשון להקמת המיבנה התנפלו עליו האזרחים הממורמרים והרסוהו. הם לא הניחו למכונת הומרי-בניין לפרוק את מטענה, אפילו בחסות המיטרה. אגד רבים מהם נפתחו לתיקים פליליים, אבל זה לא הפריע בעדם: "גוש במאסר או נחליף את הדירות!"

במשך השבוע שחלף מאז נרגעו הרורי חות החליטו אזרחי כיכר מסריק לנקוט באמצעים דמוקרטיים יותר. בסוף השבוע, כשהחלו קבלני-המישנה להקים מחדש את גדרות הסימון ללא התנגדות, הגיש פרקי-ליטם של האזרחים, עורכי-הדין ראובן נר-חימובסקי צו על תנאי נגד העירייה.

חליאביב

אין כבוד לבית-הכבוד

"על גופותינו תעברו! לא ניתן להרוס את חיינו וחיי ילדינו!" צעקו הנשים בקול דקיק. "גילחם עד הריגה האחרון!" החרו אחויהם הר גברים. הגורם שליכד סביבו את 150 תושבי כיכר מסריק, היו כמה קורות-עץ לסימון בניין שהקימו סוף-עלי העירייה בקצה הכיכר.

תחילה לא שמו תושבי הכיכר לב לקבוצת הפועלים שגדעה עץ והחלה להקים מיבנה על הדשא. כשניגשו לקבלן ושאלו מה עומד להיבנות בי-כיכר זכו לתשובות: קיוסק, שדה-תעופה, תחנה מרכזית, חוש האינטו-איציק, המבורך של האזרחים לא רימה אותם. לפי גדול הסימון הב-חינו מייד בסכנה: "עומדים לבנות בכיכר בית שימוש ציבורי, לא עלינו."

היה זה אחד מ-16 בתי-הכבוד הציבוריים שעיריית תל-אביב תכננה את הקמתם בשנה זו. כי בעיית ההת-אפקות הציבורית של אזרחי תל-אביב היא חמורה למדי.

אנשים

ח"כ אחדות-העבודה יגאל אלון, בפולמוס עם ח"כ חרות מנחם בגין: "מר בגין מתנהג בכל פעם לפי צורכי המקום והשעה. היום הוא מגן על חרש-תנים, למחרת הוא מדבר על ליבות הפור-עלים, ולפני המארוקאים הוא מדבר כמא-רוקאי."

פוזיציה המשמיעה מדי פעם קולות כמעט-קואליציוניים.

לה היה מתאים המושג — "אוקוליציה". בכל הישיבות האחרונות של הממשלה דובר על המשמעת הקואליציונית. למעשה, איים בן-גוריון בגלוי בגירוש מפ"ם מן הממשלה, אם לא תחדל ממעשיה הרעים. לפי כל הסימנים, לא יהיה לו כל היסוס לבצע את איומו. כי השתתפות מפ"ם בממשלה היתה אומנם רצויה מאוד בימי מילחמה, כאשר אוקוליציה בהתיישבות העו-בדת ובמערכת הביטחון היו חשובים, אולם בימי שלום (וההישענות על מעצמות הי-מערב) נוחים הצינונים הכלליים הרבה יותר.

חוק

השופטת התקיפה

עורכי-הדין החיפאיים אינם מסתירים את חרדתם מפניה של שופטת השלום הרא-שית מרים שטרקמן, הידועה בהחלטותיה הקשות ובצוויה התקיפים, שכל נסיון הסבר או עירעור עליהם עולה לרוב בתוהו.

משום כך ידע עורכי-הדין מאיר וקסמן כי יהיה עליו להזדקק למידה רבה של אורגרוח וסבלנות בהופיעו לפני השופטת כנציגו של מוחמד חוסיין חמה, ערבי חיי-פאי שתבע לדין תושב יהודי באותה עיר. אולם מה שאירע ביום המישפט עבר על כל מה שווקסמן יכול היה להעלות בדמיו-ונו. השופטת פתחה את התיק, העיפה מבט אל גליון האישום, סגרה את התיק ואמרה: "התיק הבא בבקשה".

וקסמן קם ממקומו. הוא רצה לדעת על

הממשלה

קופוזיציה או אוקוליציה

בשפה העברית חסר מונח חשוב מאוד לגבי הפוליטיקה הישראלית — ההגדרה של מיפלהגה שהיא גם בקואליציה וגם באופוזיציה.

ייתכן כי המונח הנכון יהיה — "קופו-יציה".

המיפלהגה המתאימה ביותר למושג זה היא מפ"ם. מנהיגיה שללו בנאומים פומי-ביים את מיבצע סיני, סניפיה אירגנו אסי-פות של ועדי-פועלים נגד המצע הכלכלי של הממשלה. אותה שעה היא ממשיכה לשבת בממשלה, וכמה ממנהיגיה טוענים בנאומיהם כי ישיבה זו חיונית לטובת מעמד הפועלים.

למעשה, גובר במפ"ם החשש כי הישי-בה בממשלה, בשעה שמצב הפועלים הולך וקשה בגלל זיופי מדד יוקר המחיה, על-י-לה להתנסק בבוא היום במיפלהגה. מול המחייבים את הישיבה בממשלה — יעקב חנון, מרדכי בנטוב ומרדכי אורן — מת-ייצבים כמה מנהיגים המשמיעים פיקפור-קים רציניים — ובראשם מאיר יערי עצמו.

בחוק ובפנים. אם מפ"ם עומדת לפני ביררה קשה — לשקול את ההווה הנוח בממשלה לעומת העתיד בבחירות הבאות — הרי מצבו של דויד בן-גוריון קל הרבה יותר. כמה שותפים אפשריים כבר מתדפ-קים על דלתות הקואליציה. בראש התור-עומדים הצינונים-הכלליים, מיפלהגת אר-

• מאוחר יותר: הליברלים.

צלום ראשון של הנאשם השלישי מבין שלושת נאשמי רצח ד"ר ישראל קסטנר, הנאשם דן שמר, בן ה-22, הודה לדברי המישטרה בביצוע הרצח, בהסבירו: "חברים אילצו אותי. איימו עלי ולא היתה לי ברירה". בתצלום נראה שמר מובל בידי שוטרים לאולם בית-המישפט לארצות-המערב.